

Miljøtiltak i Gunneklevfjorden

INFORMASJON TIL NABOER (5) OKTOBER 2024

Fremdrift i fase 2

Tildekkingen i delområde 2 (innenfor undervannsmoloen) er fullført. Fremdriften ligger imidlertid etter den opprinnelige tidsplanen.

Siden i sommer har hastigheten på tildekkingen blitt redusert i forhold til det som først var planlagt. Det er et midlertidig tiltak frem til vi har utredet forhold knyttet til spredning av rene partikler (fra tildekkingsmassene) ut av Gunneklevfjorden.

I samarbeid med Miljødirektoratet og ekstern ekspertise har vi jobbet med å utrede saken de siste månedene. Vi har undersøkt årsaker, påvirkning på natur og samfunn, iverksatt tekniske løsninger (som doble siltgardiner i utløpene) og satt i gang utviklingsløp for ytterligere mulige tekniske løsninger. Per nå er dette fortsatt ikke ferdig konkludert. Redusert tildekkingshastighet opprettholdes som midlertidig tiltak til saken er konkludert.

Arbeid fom. uke 43

Fra uke 43 vil vi begynne arbeidet i delområde 1 (utenfor undervannsmoloen og utenfor den innerste siltgardinen). Her vil vi legge ut et filterlag som skal ligge nederst mot bunnen. Filterlaget er prosjektert med mye finstoff for å gi best mulig isolasjon av miljøgifter.

Basert på utredning som er gjort så langt, har vi fått bekreftet at vi kan få synlig blakking ved utløpene av Gunneklevfjorden, selv når vi jobber innenfor kravene i pålegget fra Miljødirektoratet. Den synlige blakkingen er dog ikke skadelig for omgivelsene så lenge vi påser å jobbe innenfor disse kravene.

Slik utføres tildekkingen

Tildekkingen av sjøbunnen foregår ved at vi bruker rene masser som blandes med vann og pumpes ut til tildekkingsfartøyet via en rørledning. Blandingen spres deretter utover vannflaten og synker ned for å danne et lag på 20 cm over sjøbunnen.

For å oppnå optimal isolasjon av miljøgiftene brukes materialer med høyt innhold av finstoff (sand) i de 10 nederste centimeterne av tildekkingslaget. Dette finstoffet har en lang synketid, noe som kan føre til midlertidige visuelle endringer av vannspeilet.

Vi tar kontinuerlig prøver og analyserer arbeidet for å sikre at prosessen utføres på en skånsom måte for miljøet.

Fase 1 fullført våren 2024

Høsten 2023 igangsatte Hydro miljøtiltak i Gunneklevfjorden ved Herøya industripark, hvor forurenset sjøbunn stabiliseres og dekkes til med rene masser.

Våren 2024 ble fase 1 av prosjektet fullført, hvor en undervannsmolo ble bygget for å stabilisere vestre del av sjøbunnen. I tillegg ble det ryddet opp i strandsoner og sjøbunn, hvor gamle båtvrak ble fjernet for å sikre best mulig kvalitet på tildekkingslaget. Videre ble fase 2 av prosjektet – selve tildekkingen av fjordbunnen, fortløpende satt i gang.

Stengt for båttrafikk

Siden juni 2024 har Gunneklevfjorden vært stengt for båttrafikk. Årsaken er at vi bruker en vaier til å holde tildekkingsfartøyet i nøyaktig posisjon på fjorden under utlegging av tildekkingsmasser. Denne vaieren utgjør en sikkerhetsrisiko for småbåter og vannskutere som kan komme i høy fart på fjorden. Gunneklevfjorden er avstengt ved begge bruene i hver ende av Hydrovegen.

Repstad Anlegg AS er entreprenør for prosjektet. Den totale kostnaden er beregnet til 233 millioner kroner.

Miljøgevinst av prosjektet

Tiltakene som nå gjøres vil sikre at vi oppnår det overordnede målet, som er å ta miljøgiftene i Gunneklevfjorden ut av sirkulasjon.

Ved å dekke til sjøbunnen vil miljøgifter ikke kunne lekke ut fra sedimentene og tas opp i næringskjeden. Dette vil også forhindre spredning av miljøgifter til omkringliggende områder. Løsningen vil gi en ren sjøbunn og danne et godt utgangspunkt for reetablering av flora og fauna.

Bakgrunn for prosjektet

Forurensningen stammer fra Hydros virksomhet på Herøya i perioden fra 1920-tallet og de etterfølgende tiårene. Utslippene ble kraftig redusert på 70-tallet gjennom innføring av nye råstoffer, omlegging av produksjonsprosessene, og installasjon av renseanlegg.

Opp igjennom årene har industriområdet på Herøya gjennomgått store forandringer, fra å være et produksjonssted for Hydro til

i dag å være en åpen industripark med rundt 90 leietakere. Hydro har i dag ingen egen produksjons-virksomhet på Herøya.

Hydro har i mange år jobbet med å kartlegge situasjonen og utrede tiltak for å redusere miljøgiftenes påvirkning på miljø både på kort og lang sikt. I samråd med Norges Geotekniske Institutt (NGI) og Miljødirektoratet ble tiltaket ferdig prosjektert våren 2023.

HYDRO – se www.hydro.com/gunneklev for mer informasjon om prosjektet

Kontaktperson:
Eivind Midtgarden
Tlf. 47 60 49 48